

ale v klidu stejně podélně skládá křídla. Samice kladélčice mají oproti jiným druhům hmyzu velmi zvláště utvářené kladélko, které jim vyrůstá stočené nad hřbetní stranou zadečku. Při kladení vajíček musí „rozlomit“ zadeček mezi druhým a třetím článkem a báze kladélka vyhřežne nad něj. Jedině tak je schopná dostat kladélko kolmo pod tělo (dvouchlopněná pochva zůstává nad zadečkem) a zavrtat jej do substrátu, kde se vyskytují larvy hostitele. Hostiteli jsou zpravidla larvy samotářských včel čalounic (Megachilidae), hnízdící v mrtvém dřevě nebo starých hliněných zídkách. Proto můžete uprostřed léta kladélčice za-

stihnout i jako návštěvníky zahradních domečků pro užitečný hmyz.

Ty z nejmenších chalcidek (např. čeledi Mymaridae, kam patří i zmíněné brvušky, případně mšicovníkovití – Aphelinidae, drobněnkovití – Trichogrammatidae) bývají nevýrazně černé, hnědé nebo jemně žluté, bez náznaků kovového zbarvení. Větší chalcidky (1,5 mm a více) jsou ale naopak nápadně kovově zbarvené a jejich tělo o délce 3–4 mm hraje pestrými odstíny od zlatožluté přes zelenou a modrou až po červenofialovou, jak je vidět na krásence růžové (*Torymus bedeguaris*, obr. 4). Tato vosička je běžný parazitoid, specialista na larvy

žlabatky růžové (*Diplolepis rosae*), která dělá nápadné, zprvu zelené, posléze červené až rezavé háčky na růžích (*Rosa* spp.). Samice krásenky svým dlouhým úzkým kladélkem dokážou proniknout hluboko do relativně tvrdé háčky, přesně lokalizovat hostitelskou larvu a naklást na ni vajíčko. Vylíhlá larva poté zkonzumuje larvu hostitelské žlabatky. Pokud koncem zimy sebere tyto háčky na růžích (někdy známé jako bedeguáry) a umístíte je v plastové krabici do pokojové teploty, brzy se jak žlabatky, tak nejrůznější parazitoidi vylíhnou. Aby déle vydrželi na živu, je nutné je přikrmovat roztokem cukru a medu.

Milan Řezáč

K výuce

Typy lapacích sítí pavouků

Lapací sítě pavouků (Araneae) určené k lovu kořisti jsou nyní tématem pracovního listu této rubriky, uvedeného na webové stránce Živy. Jednotlivé typy, které můžeme zaznamenat u pavouků žijících v České republice, přibližuje článek na kuléru (str. CII–CIV), některé zajímavé příklady ukazuje v barevném provedení i tato fotografická příloha.

- 1 Prostorová spleť vláken s kribelovým vlášením (chuchvalečky jemných adhezivních vláken k zachycení kořisti) a s tunelovitým úkrytem cedivky rodu *Amaurobius*. Foto A. Gómez
- 2 Prostorová spleť vláken s nahoru vyboulenou plachetkou je charakteristická pro plachetnatku kupolovitou (*Nerienne radiata*). Foto A. Coluber
- 3 Kruhová síť křížáka pruhovaného (*Argiope bruennichi*) se stabilimentem – klikatým pruhem vláken vedoucích svisle středem sítě
- 4 Spleť vláken, ve spodní části opatřených kapkami lepu – typická síť snovaček (Theriidae). Foto A. Kůrka (obr. 3 a 4)

